

Proiect de lege pentru punerea în aplicare a Protocolului nr.16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, adoptat la Strasbourg la 24 iunie 2013, semnat de România la Strasbourg, la 14 octombrie 2014, precum și pentru modificarea unor acte normative

Se adoptă prezenta lege:

ART. 1 (1) Înalta Curte de Casație și Justiție poate solicita Curții Europene a Drepturilor Omului emiterea unui aviz consultativ cu privire la chestiuni de principiu privind interpretarea ori aplicarea drepturilor și libertăților din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau din Protocoalele la aceasta, în cazul în care apreciază că avizul consultativ este necesar pentru clarificarea unor aspecte ale cauzei în vederea pronunțării hotărârii:

- a) în materie civilă, când este investită cu judecarea cauzei în recurs sau, după caz, în procedura sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;
- b) în materie penală, când este investită cu judecarea cauzei în primă instanță ori în ultimă instanță în căile ordinare de atac sau, după caz, în procedura sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

(2) Sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului se face de către Înalta Curte de Casație și Justiție, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la alin. (1), din oficiu sau la cererea unei părți, a persoanei vătămate ori a procurorului, după dezbateri contradictorii. Asupra sesizării Înalta Curte de Casație și Justiție se pronunță prin încheiere motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac.

(3) Sesizarea este întocmită în limba română și cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- a) natura și obiectul cauzei, precum și o scurtă prezentare a împrejurărilor de fapt relevante;
- b) dreptul intern pertinent;
- c) aspecte privind drepturile sau libertățile din Convenție sau protocoalele la aceasta, care sunt propuse a fi analizate prin raportare la cauza aflată în curs de soluționare;
- d) o prezentare pe scurt a argumentelor părților în proces și, după caz, ale procurorului și ale persoanei vătămate;
- e) punctul de vedere al instanței cu privire la aspectele semnalate, dacă este posibil și aceasta apreciază oportun.

(4) Sesizarea întocmită potrivit alin. (3), precum și alte documente solicitate sau transmise în cadrul procedurii se traduc, prin grija și pe cheltuiala Înaltei Curți de Casație și Justiție, în una

din limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului. Sesizarea va fi transmisă Curții Europene a Drepturilor Omului însoțită de această traducere.

(5) Sesizarea poate fi retrasă din oficiu oricând în cursul procedurii de emitere a avizului consultativ de pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului, după dezbateri contradictorii, prin încheiere motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac.

(6) O nouă sesizare a Curții Europene a Drepturilor Omului pentru rezolvarea aceleiași chestiuni de principiu nu poate fi formulată în cursul aceluiași proces.

(7) Dispozițiile alin. (2) -(6) se aplică în mod corespunzător și în procedura sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

(8) Înalta Curte de Casație și Justiție poate dispune suspendarea judecării cauzei pe timpul soluționării sesizării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Asupra suspendării instanța se pronunță prin încheiere motivată, după dezbateri contradictorii.

(9) În materie civilă, încheierea prevăzută la alin. (8) teza a II-a nu este supusă niciunei căi de atac.

(10) În materie penală, încheierea prevăzută la alin. (8) prin care s-a dispus suspendarea cauzei poate fi atacată separat cu contestație la completul de 5 judecători. În cazul în care încheierea este pronunțată de un complet de 5 judecători, contestația se soluționează de un alt complet de 5 judecători. Dispozițiile art. 425¹ din Codul de procedură penală rămân aplicabile.

(11) Până la soluționarea sesizării de către Curtea Europeană de Drepturilor Omului, se suspendă de drept judecarea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Încheierea de sesizare a Curții Europene a Drepturilor Omului se publică, de îndată, pe pagina de internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție, alături de încheierea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(12) Judecarea cauzei suspendate potrivit alin. (8) - (10) sau, după caz, alin. (11) se reia din oficiu după comunicarea de către Agentul Guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avizului consultativ emis de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, tradus în limba română.

ART. 2 - (1) În exercitarea competențelor prevăzute de art. 146 lit. d) și k) din Constituția României, Curtea Constituțională, din oficiu, poate solicita Curții Europene a Drepturilor Omului să emită un aviz consultativ cu privire la chestiuni de principiu privind interpretarea ori aplicarea drepturilor și libertăților din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau din Protocoalele la aceasta, ridicate într-o cauză aflată pe rolul său, în cazul în care apreciază că avizul consultativ este necesar pentru soluționarea acesteia.

(2) Sesizarea se face după dezbateri contradictorii, prin încheiere motivată.

(3) Soluționarea cauzei în fața Curții Constituționale se suspendă până la data comunicării avizului consultativ emis de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

(4) Prevederile art. 1 alin. (3) și ale art. 4 alin. (1) se aplică în mod corespunzător.

ART. 3 - Avizul consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului nu este obligatoriu pentru instanța națională.

ART. 4 - (1) Traducerea avizelor consultative, solicitate de instanțele române, este asigurată de Agentul Governamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin intermediul Institutului European din România sau prin recurgerea la servicii specializate, în condițiile legii.

(2) După comunicarea avizului consultativ de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Agentul Governamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului va solicita, de îndată, Înaltei Curți de Casație și Justiție să îl înștiințeze dacă a fost soluționată cauza.

(3) Dacă a fost soluționată cauza, termenul pentru realizarea traducerii este de 3 luni de la comunicarea avizului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Dacă nu a fost soluționată cauza, termenul pentru realizarea traducerii este de 45 de zile de la:

a) comunicarea avizului consultativ solicitat de Curtea Constituțională sau de Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

b) primirea răspunsului instanței potrivit alin. (2).

(4) Traducerea în limba română a avizului consultativ solicitat de instanța română se publică, în mod gratuit, în Monitorul Oficial al României, Partea I. Agentul guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului inițiază demersurile pentru publicare în termen de 10 zile de la data primirii textului traducerii.

ART. 5 - Sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului în vederea emiterii unui aviz consultativ nu împiedică formularea ulterioară a unei cereri individuale în fața Curții Europene a Drepturilor Omului în legătură cu aceeași cauză.

ART. 6 - Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 509 alineatul (1), după punctul (10) se introduce un nou punct, punctul 10¹, cu următorul cuprins:

10¹. după ce hotărârea Înaltei Curți de Casație și Justiție a devenit definitivă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat în cauză un aviz consultativ asupra unei chestiuni de principiu privind interpretarea sau aplicarea unor drepturi și libertăți prevăzute de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau de protocoalele adiționale la această convenție, care are o înrâurire hotărâtoare asupra hotărârii pronunțate.

2. La articolul 511, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

(3) Pentru motivele prevăzute la art. 509 alin. (1) pct. 10, 10¹ și 11, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii sau, după caz, a avizului consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv a deciziei Curții Constituționale, în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

ART. 7 - Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

**1. Titlul marginal al articolului 465 se modifică și va avea următorul cuprins:
Revizuirea în cazul hotărârilor și avizelor Curții Europene a Drepturilor Omului**

2. După alineatul 2 al articolului 465 se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Hotărârea definitivă pronunțată în cauza în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a emis un aviz consultativ poate fi supusă revizuirii, dacă contrarietatea dintre interpretarea din hotărârea definitivă și cea stabilită prin aviz generează consecințe grave ale încălcării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la aceasta ce nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.”

3. După alineatul 4 al articolului 465 se introduce un alineat nou, alin. (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) Cererea de revizuire, formulată potrivit alin. (2¹) se poate face cel mai târziu în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a avizului emis de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.”

ART. 8 - După alineatul 2 al articolului 4 din Ordonanța Guvernului nr. 94/1999, privind participarea României la procedurile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și a Comitetului Miniștrilor ale Consiliului Europei și regresul statului în urma hotărârilor și convențiilor de rezolvare pe cale amiabilă, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un alineat nou, alin.(3), cu următorul cuprins:

„(3) Agentul guvernamental poate prezenta observații scrise și lua parte la audieri în procedurile de aviz consultativ inițiate de o instanță română, cu aprobarea ministrului afacerilor externe, după consultarea autorităților interne cu competențe în domeniul vizat de cererea de aviz.”

ART. 9 - În termen de 30 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Hotărârea Guvernului nr. 868/2003 privind organizarea și funcționarea Agentului Guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului se va modifica în sensul suplimentării corespunzătoare a numărului de posturi al Ministerului Afacerilor Externe, în scopul pregătirii pentru aplicarea, în limitele competențelor Agentului guvernamental pentru Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a dispozițiilor articolelor 1-5 din prezenta lege.

ART. 10 - Prezenta lege intră în vigoare la data intrării în vigoare, pentru România, a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.